

REANIMATSIYA BO'LIMIDAGI BEMORGA HAMSHIRALIK PARVARISHINING XUSUSIYATLARI

Ubaydullayeva Sitora Azim qizi
Urganch Abu Ali Ibn Sino nomidagi
Jamoat salomatligi texnikumi o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada reanimatsiya bo'limida bemorlarni parvarish qilishda hamshiraning faoliyati tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: reanimatsiya, intensiv, terapiya, hamshira, bemor.

Reanimatsiya bo'limida va intensiv terapiya bo'limlarida bemorlarga g'amxo'rlik qilish kasallikning natijasi ko'p jihatdan bog'liq bo'lgan kompleks chora-tadbirlar majmuidir. Ushbu tadbirlarning aksariyati hamshiralalar zimmasiga yuklanadi. Ulardan barcha manipulyatsiyalarni to'liq o'zlashtirish talab etiladi. Bu, birinchi navbatda, bo'limda sanitariya-gigiyena rejimiga rioya qilish, reanimatsiyani amalga oshirish, og'ir va ongsiz holatda bemorlarni parvarish qilish qobiliyatiga taalluqlidir. Bemorning ahvolining tez o'zgarishi bemorni diqqat bilan kuzatishni, atrof-muhitga aniq yo'naltirishni va professional kuzatuvni talab qiladi. Reanimatsion bemorlarga, shuningdek intensiv terapiya bo'limlarida yotgan bemorlarga yordam umumiy va maxsus yordamning barcha elementlarini (jarrohlik, nevrologik, travmatologik va boshqa bemorlarga nisbatan) o'z ichiga oladi. Bemorning funktsional jihatdan qulay holatda bo'lishini ta'minlashga alohida e'tibor beriladi. Eng keng tarqalgani - supin holati. Biroq, bu holatda, etarli darajada parvarish qilinmagan taqdirda, bu pozitsiya tezda sakral mintaqada bosim yarasi rivojlanishiga, nafas olish qiyinlashuviga olib kelishi mumkinligini esga olish kerak. Yotoq yaralarini, shuningdek, o'pkada turg'unlikning rivojlanishini oldini olish uchun tibbiy xodimlar har 2 soatda bemorning tanasining holatini o'zgartirishi kerak (qoida tariqasida, yon-orqa ketma-ketlikda), terini bronzlash vositalari bilan artib oling. (kofur spirti, etil spirti), suyak o'simalari prokladkalari ostiga doka halqalarini, havo bilan to'ldirilgan kauchuk doiralarni qo'ying.

Bosim yaralarining oldini olish uchun maxsus dekubitusga qarshi matraslar yoki to'shaklardan foydalanish yaxshidir. Komada bo'lgan bemor havo yo'llarining o'tkazuvchanligini ta'minlash uchun tizza bo'g'imida oyog'ini egib, tanani ishonchli tarzda mahkamlab, lateral holatda joylashtirilishi kerak. Yuqori oyoq-qo'l ko'krak ostiga qo'yilgan yostiqqa yoki ruloga qo'yiladi. Protezlar olib tashlanadi. Shox parda qurib qolmasligi uchun kuniga 2-3 marta ko'zlarga 2-3 tomchi vazelin yoki shaftoli yog'i tomiziladi.

Teri kuniga 1-2 marta yaxshilab artiladi, uning burmalari va bezi toshmalari talk yoki chaqaloq kukuni bilan sepiladi. Yuzni nam sochiq bilan artib oling. Venipunktura, qon tomirlarini kateterizatsiya qilish, siydik pufagini kateterizatsiya qilish, infuzion tizimlar va bog'ichlarni almashtirishda qat'iy aseptika kuzatiladi. Bemorning ong holatini dinamik monitoringini o'tkazish kerak. Tibbiy yordamning samaradorligi ko'p jihatdan reanimatsiya bo'limlarida tizimlar, shprintslar, ignalar va bir martalik kateterlardan foydalanish imkoniyatiga, tibbiyot xodimlarining doka niqoblarini o'z vaqtida almashtirishiga bog'liq. Bemorning ovqatlanishi, suyuqliklarni tanaga kiritish bo'yicha shifokorning tavsiyalariga qat'iy rioya qilish kerak. Eritmalarni qon tomir to'shagiga kiritish ular inson tanasining normal haroratiga yaqin haroratgacha qizdirilgandan so'ng amalga oshiriladi. Reanimatsiya bo'limlarida bemorlarga g'amxo'rlik qilishda psixologik jihatlar ham ma'lum ahamiyatga ega. Shifokorlar, hamshiralar va hamshiralar rahm-shafqat ko'rsatishi, bemorga e'tiborni kuchaytirish muhitini saqlab turishi, u haqida gapirishda ehtiyot bo'lishlari kerak, shunda ular yatrogen azob-uqubat manbai bo'lib qolmaydi.

Og'riq, qo'rquv, elementar funktsiyalarni bajara olmaslik, nochorlik va himoyasizlik bemorni bolaning holatiga qo'yadi (psixologiyada shaxsning regressiyasi deb ataladigan hodisa). Bo'lim xodimlari bu holatni chuqur his etishlari, empatiya (bemorning holatiga ko'nikish qobiliyati) usulini mukammal egallashlari va ularning barcha xatti-harakatlari, mimikalari, imo-ishoralari bemorda shifo topishga umid uyg'otishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Oripov .O' " Umumiy Xirurgiya" 2008-yil
2. Zokirova K.O "Hamshiralik ishi asoslari" 2006- yil
3. Manba: Mt.Sammi.uz